Universal Declaration of Human Right – *Thakali Language*

म्हिए अधिकार ए ल्हुम्बु लालोपे घोषणापत्र

म्हिए म्होमे ह्योम सदस्यचारी अन्तर निहित म्हैकुते क्षसोए भैचम अधिकारचहाए मानेता चम ल्हुम्बुरी स्वतन्त्रता ते शान्तिए अधार तवचे ।

म्हिए अधिकार फिरि आतवए हेल अनादारचे म्हिक्ह्युत्पए समन्हाङ्री चम नन् लव स्हुखन लव क्हे म्हिक्हयुत्पचे क्षयसोते कैतेवए स्वतन्त्रता अ्हाङ्हिन्त ते आयोव आखुप्पचे मुक्ति उपभोग लल याङ्व ल्हुग्वुए ह्योम चारी म्हिसरए नोव थोव म्हन्जिव न्हाङ्सिन प्हिव तजिव चे ।

म्हिङ्हन ते ङ्हेप्पए विरुद्धरी च्ह्युरी त्होतोपे लगिरी तोङन म्हिङन लवम्हिरी बाद्य आलवए लगिरी कानुनते साशनचे म्हिए अधिकारए संरक्षण लल म्याङ्व तवचे ।

ह्योम ल्हुम्वुए म्हिसर च्हाचे वडापत्ररी म्हिए ह्राए अधिकार च्हारी म्हिट्हिवे म्हैकुते क्षसोरी मिन ते प्युङरी प्रेप्प्रे अधिकार च्हारी ह्राए विश्वास साङ्ले मुव प्हिचिवते त्हन चयचम स्वतन्त्रतारी सामाजीक प्रगतिते त्होराङ् क्ह्योव म्हिल्हेए अस्तर प्रवर्द्धन लवरी थमच्हा दृढ तवचे ।

ह्योल्हुम्वच्हाचे ह्योम ल्हुम्वुए संघप्रे ह्रोलव म्हिए अधिकार ह्राए स्वतन्त्रताचाए ल्हुम्वुव्यापी क्षसोते पालनाए प्रवर्द्धन हासिल लवए प्रतिज्ञा लजिवते चु प्रतिज्ञाए ह्योम याङ्व लगिरी चु अधिकार स्वतन्त्रताए स्हाङ्डल भईचम क्हयोवते तोव ल्हेम तवचे ।

चुव महासभाचे म्हिए अधिकारए ल्हुम्बु लालोपे घोषणापत्ररी ह्योम ल्हुम्वुचे हासिल लव ट्हि साङ्ले मापदण्डए रुपरी घोषणा लवमुत्ही चु उद्देश्यए लगिरी म्हिट्हाङ्सिते (समाजए) ट्हलव ह्योम अंगचे च्हु घोषणापत्ररी समरी थन्सी क्षेते क्षेए माध्यमचे चु अधिकार ते स्वतन्त्रताच्हाए लगिरी म्हैकुते क्षेसो लवते ल्हुम्वुते सोतोव ल्हुम्वुए प्रगतिसिल उपाएचाए माध्यमचे सदस्य ल्हुम्वुचा ह्राङ्चम म्हिसर परी थमचाए क्ह्याए अधिकार परीते इलका म्हिसर परि चु अधिकारते स्वतन्त्रता चाए ल्हुम्बु व्यापीते प्रभावकारी मानेताए पालना सुनिश्चित प्रयत्न लवमु

धारा - १

ह्योम म्हिचा न्हव ल्हाङ्न स्वतन्त्रते म्हैकु अधिकाररी प्रेप्प्रे त । थमचा विवेक ते म्हन्व समचे युक्त तचिव त । भातृत्वए समकिन्सि ट्हिचे सोतवप्रे क्हे क्हिम्जन ललम्याङ ।

धारा - २

क्हयुत्प वर्ण लिंग कै, धर्म, राजनीति ते सोतोप विचारधारा राष्ट्रते ट्हलए उत्पती न्होर न्हजीवते सोतोव खच्युव हैसिएत च्योव खज्युव अधाररी खच्युवचम भेदभाव आलन म्हिट्हाङ्सी

थकाली सेवा समिति नेपाल
स्थापित: २०४०

चु घोषणापत्ररी ह्रुप्चिव अधिकार ते स्वतन्त्रताचाए अधिकार तवमु । चचेन खज्युवए चम म्हिमुव ल्हुम्वुते इलाका स्वतन्त्र न्याय स्वसाशन मुवते सार्वभौम सत्ताए सोतोव खज्युव हिन्ले छमय होकरी मुव ताहिन्लेचम चच्युव ल्हुम्वुते ईलाकाए राजनीति क्ह्याए अधिकार ते सोतोव ल्हुम्वुए हैसियतए अधिकाररी खज्युवए भेदभाव लव अ्हारे ।

धारा -३

म्हि ट्हाइसी म्हिल्हेस स्वतन्त्रताते शुरक्षाए अधिकार तव मु ।

धारा -४

सुरिएचम बाधा क्हेप्प स्होसी थन्व अ्हारे । खच्युव क्हिम्जन चे क्हेप्पते क्हेप्पए छोइरी त्हेन्मु ।

धारा -५

खच्युवएचम म्हिरि लिरी ठिम पिम्पते अ्हास्हव अ्हाक्ह्योव क्हे क्हिम्चन ते क्षोत्प किम्पए क्हे लव अ्हारे ।

धारा - ६

कानुनए मिचे म्हिट्हाइसी प्रेप्प्रेम्हिए मानेता याडवए अधिकार तवमु ।

धारा -७

ह्योम म्हिरि कानुनए म्हिचे प्रेप्प्रते खज्युवएचम भेदभाव आलन कानुनए प्रेप्प्रे संरक्षणए हकमु ह्योम म्हिरी चु घोषणापत्रए उलंघन लसी लजिव खच्युवएचम क्हिम्चनए भेदभाव विरुद्धते चच्युव भेदभाव विरुद्ध प्रेप्प्रे संरक्षण याडवए अधिकार तवमु ।

धारा -८

म्हिट्हाइसी संविधानते कानुनचे प्रद्धत्त मौलिक अधिकार च्हाए लव क्हेच्हा विरुद्ध खम्व ल्हुम्वुए न्याय अधिकार च्हाचे प्रभावकारी उपचार याडव अधिकार तवमु ।

धारा -९

सुरिएचम ह्राए खुसिचे त्हेम्प च्युप्प मि आम्राइवरी थम्वते ल्हुम्वुचे तेप लव अ्हारे ।

धारा -१०

खच्युवएचम म्हिफिरी लगैंचीव फौजदारी अभियोगते थेए अधिकार ते ज्हिम्मा निरोपन लवचे स्वतन्त्रताते खम्व न्यायधिकरण चे निसपच्छेते सार्वजनिक सुनुवाइ ललयाइव । ह्योम प्रेप्प्रे हक चच्युव म्हिरी तवमु ।

धारा -११

क्षोत्प ह्यवए अभियोग टचिप म्हिट्हाइसी ह्राए रक्षाए लगिरी तोवए ह्योम प्रत्याभूति याइचीव तचिव सार्वजनिक कानुन न्हाइसीन दोसी आत त्होतो निर्दोष तचिव अनुमान ललयाइवए अधिकार तवमु ।

धारा -१२

खज्युवएचम म्हिए न्हाइ ल्हेम त्हिम म्होमेते स्योस्यो ह्रुप्परी ह्राए खुशीते अहाहिम्व ल्हेम कानुनरी हस्तक्षप लव अहारे । न थेए ठोइ मिनरी अहाहिम्प आक्षम्प ल्हेम लवमु । म्हिट्हाइसी चच्युव ल्हेम हस्तक्षपते आक्रमणए विरुद्ध कानुनए संरक्षण याइव तवमु ।

धारा -१३

म्हिट्हाइसी ल्हुम्बुट्हाइसी छम न्हासाइ ह्यव खवते ह्राइ टुवक्हया त्हम्ल याइव स्वतन्त्र अधिकार तवमु । म्हिट्हाइसी ह्राए ल्हुम्वुताते सोतोव ल्हुम्वु हिन्ले पिल याइवते ह्राए ल्हुम्वुरी यल याइवए अधिकार तवमु ।

धारा -१४

क) म्हिटहाइसी अहाहिम्प कानुनए विभेद डिहम्व ल्हेम ओन्व, ठिम पिम्व (Persecution) ले फेव सोतोव ल्हुम्वुरी शरण ह्रिव किम्व अधिकार मु ।

ख) अहाहिम्प राजनीति अपराधच्हा ह्योमल्हुम्वु उद्देश्यते सिद्धान्तच्हा विरुद्धए क्हेच्हाचे त्हिष्टाइ फेचिव मुद्दाच्हारी चु अधिकार लागू लल खम्व अहारे

धार -१५

क) म्हिट्हाइसी राष्ट्रियताए अधिकार तवमु ।

ख) खच्युवए म्हिएचम ह्राइ सम्त खच्युव न्हाइसिन थे ल्हुम्वुचे त्हेन्व अहारे न ल्हुम्वु त्होल याइवए अधिकारचे वन्चित लवमु ।

धारा -१६

क) न्हस योजीव प्युइ ते म्रिनच्हारी क्हयुत्प ल्हुम्वु धर्मए लगिचे लगैचीव खज्युव हिन्ले क्हयालसी म्होमे स्होसी थम्वए अधिकार तवमु । थमचारी क्हयालव क्हाइरी भ्यालेप ल्हेम तव क्हाइरी ते व्हया तसि परलव क्हाइरी प्रेप्प्रे अधिकारच्हा याइवमु ।

ख) सम्तखव फ ते प्हेए सम आछ्योमत्होतो व्हया सम्पन्न लव तव अहारे ।

ग) म्होमे ट्हलए प्राकृतिक समूहए इकाई हिमुत्ती म्होमे ट्हलते ल्हुम्वुचे संरक्षण याइ्वमु ।

धारा -१७

क) म्हिट्हाइ्सी ट्हिट्ठिते सोतोप्रे क्षमसी न्होर थम्वए अधिकार तवमु ।

ख) खज्युवए म्हिरीचम ह्राए सम अ्हाह्रन थेए न्होर प्रे फेव, वन्चित लव अ्हारे

धारा -१८

म्हिह्योम्नरी भिचार क्हयोव समते धर्म स्वतन्त्रताए अधिकार तवमु । चु अधिकाररी ह्राइ्जे त्हमचीव धर्मते आस्था त्होल याइ्वए स्वतन्त्रताते ह्राइ् खुशीचे म्हिप्रे छ्यमसी सार्वजनीक ते ह्राइटिह ह्राडए अच्चपुच ध्यान लव क्षो ल्हप्प ह्राए धर्म, म्हैकु लल याइ्वए चम समावेस तवमु ।

धारा -१९

म्हिट्हिरी भिचारते कैतेव स्वतन्त्रताए अधिकार तवमु । चु अधिकाररी हस्तक्षेप आलन ह्राए विचारच्छ थम्ल याडव स्वतन्त्रता छमते बन्देज अ्हाह्रव । खज्युवएचम माधेमचे ल्होन ते भिचार च्हा किन्ल खम्ब च्यावते प्रचारलवए स्वतन्त्रताते समावेश तवमु ।

धारा -२०

क) म्हिटहाइ्सी शान्तिचे संगठनलव स्वतन्त्रताए अधिकार मु ।

ख) खज्युवएचम म्हिरी खज्युवएचम संगठनरी वोडल म्याइ्व वाद्य लल याइ्व अ्हारे

धारा -२१

क) म्हिट्हाडसीरी ह्योमचे ह्राए सरकारी भाग किन्ल याइ्वए अधिकार तवमु ।

ख) म्हिट्हाइ्सीरी ह्योमचे ह्राए ल्हुम्वुए सेवारी त्होइल याइ्व अधिकार तवमु ।

ग) म्हिसर समचम सरकारी अख्तियार अधार तवमु । चु सम लुम्वुव्यापी ते प्रेप्प्रे मत च्हाइ्लयाइ्व तवचे आवधिक ते निष्पक्ष निर्वाचन चे तवए अभिव्यक्त तवमु । हुच्युव निर्वाचन इ्होम आयाइ्वते चच्युवचम स्वतन्त्र मतदान प्रक्रियाचे सम्पन्न तवमु ।

धारा -२२

म्हिट्हाइ्सी ट्हलए म्हिसर ट्हिवे हैसियतरी ट्हल सुरक्षाए अधिकार तवते ल्हुम्बु ए प्रयत्न ते सोतोव ल्हुम्वुए सहयोगचे ल्हुम्वु ट्हिट्ठिवे संगठन ते स्रोतचाए अनरुप ह्राए प्रतिष्ठाए लगिरी ह्राए व्यक्तित्वए विकासए लगिरी आलसी आतव आर्थिक, सामाजिक ते सांस्कृतिक अधिकारचाए अधिकार तवमु ।

धारा -२३

क) म्हिट्हाइसी क्हेए, ईलिमए स्वतन्त्र, त्हम्प क्हे प्हिचिवच्योवते प्हिचिव च्योव क्हाइरी ते वेइलम विरुद्धए संरक्षणए अधिकार मु ।

ख) म्हिट्हाइसी ताएचम भेदभाव आलन प्रेप्प्रे क्हेए लगिरी प्रेम्प्रे क्हयए अधिकार मु ।

ग) क्हेलव म्हिट्हाइसिरी च्हाइते च्हाए म्होमेए लगिरी म्हिए इजत न्हाइसिन स्थितिते विद्यमानता सुनिश्चित लवक्हे क्हयोवते प्हिचिव च्योप च्हाइए अधिकार मु । चच्युव अधिकाररी तोचिप्हिचाइ ढ्हलए संरक्षण ते सोतोव साधनचे योन लवमु ।

घ) म्हिट्हाइसी ह्राए क्हयोव तवए लगिरी ट्रेन युनियन स्होवते चरि छ्योल्ल याइव अधिकार तवमु ।

धारा -२४

म्हिट्हाइसी क्हे घन्टएते क्हयए आवधिक भिदा ठ्याक्क न्हव ते टुवए अधिकार मु ।

धारा -२५

क) म्हिट्हाइसीरी च्हाइते च्हाए म्होमेए स्वास्थ्यते कल्याणए लगिरी चव, कोन्व, टुव क्हयाते मन लव सुविधाते तोव सामाजिक सेवाच्हा ताते क्हतन जिवन अस्तरए अधिकारते क्हे अहाह्रन टुव, नव छव युटिस्या ख्यव खुयुते च्हाइ प्हिचीव च्योव ओयाइ फेलवरीवे परिस्थिति च्हारि जिविका उपार्जनए उपाए अभावरी सुरक्षा याइवए अधिकार मु ।

ख) आमते कोला च्हारि स्याहार सुसारते सहयता याइवए अधिकार मु । भ्या लसिते आलन न्हजिव ह्योम प्युइ कोला म्रिनकोला च्हाचे प्रेप्प्रे सामाजीक संरक्षण याइव मु ।

धारा -२६

क) म्हिट्हाइसिरी छ्योल्हप्पए अधिकार तवमु । च्याइनरी प्रारम्भिक ते मौलिक तहरी छ्योव निःशुल्क तवमु । प्रारम्भिक छ्योव अनिवार्य तवमु । प्रारम्भिक ह्योमवे लगिरी सम्मान याइव, स्होवमु । थोव क्षमताए आधाररी ह्योमरी प्रेप्प्रे पहुँचयोग्य तवमु ।

ख) म्हिए ल्हेए विकासते म्हिए अधिकार ते ह्राए स्वतन्त्रताच्हाए सम्मान लवरी क्षेचे ओन्वमु । क्षेचे ह्योम ल्हुम्वु ते क्हयुत्पए, ट्हलचा, धर्म समूह न्हाइरी समझदारी, सहनशीलता ते ह्रो स्होव शान्ति कायम लव क्हेमरी थोव ल्हुम्वु ओइो प्हवमु ।

ग) आव आमरी ह्राए च्हच्हमेच्हारी पिम्व छेए किसिम त्हम्वए ह्योम अधिकार तवमु ।

धारा -२७

क) म्हिट्हाइसिरी ट्हलए सांस्कृतिक म्हिल्हेरी स्वतन्त्रतसि ओइव, कला उपयोग लवते वैज्ञानीक प्रगति ते चए उपयोग ए खे उपभोग लव अधिकार तवमु ।

ख) म्हिट्हाइसिरी ह्राउ प्रुप्प तचिव खज्युवचम वैज्ञानीक साहित्यीक ते कलात्मक उत्पादनचे फेव नैतिक, भौतीक हित च्हाए संरक्षणचे खें याइव अधिकार तवमु ।

धारा -२८

म्हिट्हाइसिरी चु घोषणापत्ररी प्रुप्च्यीव अधिकारते स्वतन्त्रताच्हा प्हिचिव च्योव याइल खम्व सामाजीक ते सोतोव ल्हुम्वुए व्यवस्थाए अधिकार मु ।

धारा -२९

क) म्हि ह्योमचे ट्हलच्हारी साइले थेए व्यक्तित्वए स्वतन्त्रताते ह्योम विकास सम्भव मु प्हिवए कर्तव्य मु ।

ख) ह्राए अधिकारते स्वतन्त्रता च्हाए उपभोग लवचे म्हिट्हीचे सोतोव म्हिए अधिकार ते स्वतन्त्रताच्हाए क्हयोव मानेता ते सम्मान याइव प्रजातान्त्रिक ट्हलरी नैतिकता, सार्वजनिक व्यवस्थाते जन कल्याण याइल खम्व ट्हि साइले उद्देश्यए लगिरी कानुनचे स्होचीव प्रतिबन्धच्हाए साइले अधिनरी चोइव मु ।

ग) थोव ल्हुम्वुए उद्देश्यते सिद्धान्त च्हाए विरुद्ध तव लसि खवंएचम क्हाडरी चु अधिकारते स्वतन्त्रच्हाए उपभोग लल याइव अ्हारे ।

धारा -३०

चु घोषणापत्ररी प्रुप्च्युव खवयचम अधिकार ते स्वतन्त्रताच्हा न्हुइव लव उद्देश्यचे खवयचम क्हे क्हिम्चन री प्रे तल याडवते खवयचम क्हे लल याइव अधिकार खवयचम ल्हुम्वु, ट्हलते स्हीरी पिम्वलसि चु घोषणापत्ररी प्रुप्चीव खवयचम ल्हेमए व्याख्या लव अ्हारे ।

थकाली सेवा समिति नेपाल
स्थापित २०४०
केन्द्रीय कार्यालय

श्री खगेन्द्र भट्टचन : अध्यक्ष
थकाली सेवा समिति नेपाल
केन्द्रीय कार्यालय, काठमाडौं ।